

หน่วยที่ 14 ระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

วัตถุประสงค์ของระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

1. เพื่อควบคุมความเสี่ยงต่อผู้ปฏิบัติงานและสาธารณะ เนื่องจากการทำงานต่างๆ มีโอกาสทำให้เกิดอันตราย การควบคุมและกำจัดอันตรายต่างๆ ที่มีอยู่จึงเป็นการควบคุมความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพมากเพราะป้องกันที่ตัวเหตุของปัญหา
2. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ความสูญเสียที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการเกิดอุบัติเหตุ นำความเสียหายมหาศาล เปรียบเหมือนภูเขาน้ำแข็ง ความสูญเสียทางอ้อมมีค่าประมาณ 6-53 เท่าของความสูญเสียทางตรง ทั้งส่งผลให้ประสิทธิภาพการทำงานต่ำลง
3. เพื่อเป็นรูปธรรมหรือสิ่งที่เห็นได้ชัดเจนของความรับผิดชอบต่อสังคม ปัจจุบันกระแสเรียกร้องถึงความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้ประกอบการมีมากขึ้น และถูกใช้เป็นเครื่องมือในการทำธุรกิจแทนการตั้งกำแพงภาษีของฝั่งตะวันตก

ความสำคัญของระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

1. ตอบสนองความต้องการของลูกค้า กระแสเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม
2. ประโยชน์ในการทำธุรกิจ จากกระแสดังกล่าวทำให้การแข่งขันในทางธุรกิจไม่ได้วัดในเรื่องคุณภาพและราคาเท่านั้นแต่มีการนำเรื่องระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาว่าจ้างการดำเนินงานเช่นกัน
3. ความเป็นระบบในการทำงาน การทำงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยแบบดั้งเดิม เป็นความรับผิดชอบหลักของความปลอดภัย คนของฝ่ายผลิตหรือฝ่ายอื่นๆจะไม่ถือว่าตนเองต้องมารับผิดชอบ จึงทำให้การดำเนินงานที่ผ่านมานั้นตั้งรับและฝ่ายความปลอดภัยทำงานฝ่ายเดียว ไม่มีส่วนร่วมทั้งฝ่ายบริหารและฝ่ายลูกจ้าง ผลงานจึงออกมาค่อนข้างล้มเหลว แต่สำหรับระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยจะมีข้อกำหนดของการดำเนินงานที่ทำให้ฝ่ายต่างๆ มีส่วนร่วมงานต่างๆจึงทำอย่างเป็นระบบและตามขั้นตอนการดำเนินงาน (Work Procedure /Instruction) ที่กำหนด
4. คุณภาพชีวิตที่ดีของผู้ปฏิบัติงานและลดความสูญเสียที่เกิดขึ้นจากการทำงาน
5. ภาพพจน์องค์กร โรงงานที่มีระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยจะมีความภูมิใจและถือเป็นภาพพจน์ที่ดีขององค์กร ส่งผลดีต่อขวัญกำลังใจของผู้ปฏิบัติงานและต่อการอยู่ร่วมกันชุมชนใกล้เคียง

มาตรฐานต่างๆของระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

1. BSI, Occupational Health and Safety Management System- Guide

สถาบันมาตรฐานสหราชอาณาจักร (British Standards Institute : BSI) ได้ประกาศใช้มาตรฐานระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ซึ่งเรียกว่า BS 8800 เป็นครั้งแรกเมื่อปี 1996 ต่อมาได้ปรับปรุงใหม่ในปี 2004

ขอบเขต (Scope) และการนำไปใช้

- 1) การออกแบบและการดำเนินงานระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
- 2) การประเมินผลการดำเนินงานตามระบบที่ออกแบบไว้ โดยยึดแนวทางการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง
- 3) การสัมพันธ์หรือการบูรณาการระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยกับระบบการจัดการอื่น

รูปแบบ BS 8800:2004 ประกอบด้วยข้อกำหนดหลักคือ การทบทวนสถานะ นโยบาย การอำนาจการ การวางแผนและนำไปใช้ การวัดปฏิบัติงาน และตรวจประเมิน

2. OSHA, Voluntary Protection Program (VPP)

OSHA เป็นหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัยของประเทศสหรัฐอเมริกาได้เสนอรูปแบบระบบการจัดการทางด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ขึ้นเมื่อปี 1980 ถือเป็นข้อเสนอแนะ สำหรับสถานประกอบการใน

สหรัฐอเมริกาที่ต้องการควบคุมความเสี่ยงและคุ้มครองความปลอดภัยให้กับคนงาน ข้อเสนอแนะนี้ ไม่ถือเป็นกฎหมายที่ต้องปฏิบัติ

ขอบเขตการนำไปใช้ VPP เป็นโปรแกรมการจัดการความปลอดภัยและอาชีวอนามัยที่สามารถใช้กับได้กับสถานประกอบการทุกประเภทและทุกขนาด หากเป็นสถานประกอบการประเภทขบวนการผลิต (Process Industry) ใช้รูปแบบการจัดการที่เรียกว่า Process Safety Management ของ OSHA จะมีความเหมาะสมกว่า

ระดับการรับรอง ในการพัฒนาระบบ VPP ของโรงงานนั้น OSHA ได้กำหนดระดับของการรับรองเป็น 3 ระดับ คือ

1) ระดับ STAR เป็นระดับการรับรองขั้นสูงสุด โรงงานที่มีการดำเนินการขั้นสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพถ้าได้ระดับนี้จะมีการประเมินทุก 3 ปี แต่โรงงานต้องทำการประเมินเองทุกปี

2) ระดับ MERIT เป็นการรับรองโรงงานที่แสดงให้เห็นถึงความตั้งใจที่จะดำเนินงานที่ดี และให้ความมุ่งมั่นที่จะก้าวไปสู่ระดับ STAR จะทำประเมินซ้ำเพื่อการรับรองในระยะเวลา 1-1.5 ปี

3) ระดับ DEMONSTRATION สำหรับโรงงานที่มีข้อมูลการดำเนินงานในระดับที่ยังไม่ถึงระดับทั้งสองข้างต้น ทาง OSHA จะรับรองอยู่ในระดับ DEMONSTRATION เพื่อแสดงถึงการยอมรับในความพยายามดังกล่าวของโรงงาน

ข้อกำหนด VPP ประกอบด้วยข้อกำหนด 6 ข้อด้วยกัน

1. เจตจำนงของฝ่ายบริหารและการวางแผน
2. การประเมินอันตราย
3. การแก้ไขปรับปรุงและการควบคุมอันตราย
4. การฝึกอบรมด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย
5. การมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงาน
6. การประเมินผลโปรแกรมความปลอดภัยและอาชีวอนามัย

3. WorkSafe Western Australia, WorkSafe Plan เป็นหน่วยที่รับผิดชอบด้านการป้องกันควบคุมอันตรายที่เกิดจากการทำงาน WorkSafe ของรัฐออสเตรเลียตะวันตกได้พัฒนาระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยขึ้นเรียกว่า WorkSafe Plan และมีการมอบรางวัลให้กับโรงงานที่ประสบความสำเร็จในการนำระบบดังกล่าวไปปฏิบัติด้วย ซึ่งมี 2 ระดับคือ Silver & Gold Certificates

ขอบเขตการใช้งาน เนื่องจาก WorkSafe Plan เป็นระบบการจัดการระบบหนึ่ง จึงสามารถนำไปใช้ในองค์กรทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นโรงงานอุตสาหกรรมชนิดใดขนาดใด หรือโรงพยาบาลก็ตาม

ระดับของการรองรับ

1) ระดับ Silver Certificate เป็นระดับรางวัลที่ยกย่องชมเชยสถานประกอบการที่มีความพยายามในการนำ WorkSafe Plan ไปใช้ในองค์กร องค์กรนั้น สามารถนำข้อกำหนดต่างๆของ WorkSafe Plan ไปใช้อย่างได้ผล

2) ระดับ Gold Certificate เป็นรางวัลที่ยกย่องให้กับสถานประกอบการที่ประสบความสำเร็จอย่างในการนำข้อกำหนดของ WorkSafe Plan ไปใช้อย่างได้ผลยิ่ง

ข้อกำหนด

1. เจตจำนงของผู้บริหาร
2. การวางแผน
3. การปรึกษาหารือ
4. การจัดการกับอันตราย
5. การฝึกอบรม
- 6.

ระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยตามมาตรฐาน มอก. 18001

เป้าหมายของ มอก. 18001 มี 3 ขั้นตอน

1. ลดและควบคุมความเสี่ยงอันตรายของลูกจ้างและผู้เกี่ยวข้อง
2. เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานขององค์กร
3. แสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรอย่างเป็นรูปธรรม

รูปแบบของ มอก. 18001 เป็นรูปแบบของการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่ประกอบด้วย 2 ส่วนที่สำคัญ ส่วนแรกคือข้อกำหนด 6 ข้อกำหนด ส่วนที่สองคือ การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

ข้อกำหนดหลักของ มอก. 18001- 2542 มีดังนี้

ข้อกำหนดที่ 1 การทบทวนสถานะเบื้องต้น (Initial Status Review) เป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาระบบที่โรงงานต้องทบทวนตัวเองว่าได้มีการดำเนินงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยไปมากน้อยเพียงใด รวมทั้งทบทวนในเรื่องประสิทธิภาพและประสิทธิผลของทรัพยากรที่จะนำไปใช้ในระบบจัดการดังกล่าว

ข้อกำหนดที่ 2 นโยบายอาชีวอนามัยและความปลอดภัย เพื่อแสดงเจตจำนงที่ชัดเจนของผู้บริหารโรงงานในการดำเนินงานด้านการป้องกันและควบคุมอันตรายและความเสี่ยงที่มีอยู่อย่างต่อเนื่อง และจัดสรรทรัพยากรที่เพียงพอต่อการดำเนินงาน รวมทั้งการให้ลูกจ้างมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย

ข้อกำหนดที่ 3 การวางแผน เป็นข้อกำหนดที่สำคัญของการพัฒนาและดำเนินการระบบ ประกอบด้วยข้อกำหนดย่อย

- 1) การประเมินความเสี่ยง
- 2) กฎหมายและข้อกำหนดอื่นๆ
- 3) การเตรียมการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

ข้อกำหนดที่ 4 การนำไปใช้และการปฏิบัติ เป็นเรื่องของการกำหนดโครงสร้าง ความรับผิดชอบของบุคลากรในโรงงาน รวมถึงสิ่งที่ควรดำเนินการเพื่อความปลอดภัยในการทำงาน ประกอบด้วย ข้อกำหนดย่อยๆ

- 1) โครงสร้างและความรับผิดชอบ
- 2) การฝึกอบรม การสร้างจิตสำนึก และความรู้ความสามารถ
- 3) การสื่อสาร
- 4) เอกสารและการควบคุมเอกสาร
- 5) การจัดซื้อและจัดจ้าง
- 6) การควบคุมการปฏิบัติ
- 7) การเตรียมความพร้อมสำหรับภาวะฉุกเฉิน
- 8) การเตือนอันตราย

ข้อกำหนดที่ 5 การตรวจสอบและแก้ไข เป็นข้อกำหนดที่สร้างความมั่นใจว่าสิ่งที่ได้กำหนดเป็นนโยบาย การวางแผน และการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ประสบความสำเร็จหรือไม่ มีปัญหาอุปสรรคอะไร สาเหตุที่แท้จริงของปัญหามีอะไร มีข้อกำหนดย่อย ดังนี้

- 1) การติดตามตรวจสอบและการวัดผลการปฏิบัติ
- 2) การตรวจประเมิน
- 3) การแก้ไขและป้องกัน

4) การจัดทำและเก็บบันทึก

ข้อกำหนดที่ 6 การทบทวนการจัดการ (Management Review) เป็นข้อกำหนดสำคัญที่นำไปสู่หลักการ การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Continual Improvement) เพราะผู้บริหารระดับสูงจะต้องพิจารณาหาแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ที่พบ และพิจารณาดำเนินการให้ระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของโรงงานมีการปรับปรุงให้ดีขึ้นกว่าที่ผ่านมา

ระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยตาม ILO-OSH 2001

องค์การแรงงานระหว่างประเทศ

วัตถุประสงค์ของ ILO – OSH 2001

1. เพื่อเป็นแนวทางในการคุ้มครองดูแลคนงานให้ปลอดภัยจากอันตราย การบาดเจ็บ การเจ็บป่วย โรค การเสียชีวิตและปลอดภัยจากอุบัติเหตุใดๆ ที่เกิดจากการทำงาน
2. เพื่อเป็นกรอบงานระดับชาติ (National Framework) ในการจัดทำระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยภายใต้การสนับสนุนโดยกฎหมาย หรือข้อบังคับของรัฐ
3. เพื่อใช้เป็นข้อเสนอแนะในระดับองค์กรเกี่ยวกับการบูรณาการส่วนต่างๆ เพื่อกระตุ้นให้มีส่วนร่วมของทุกคนในองค์กร และปรับปรุง อย่างต่อเนื่อง

รูปแบบของ ILO- OSH 2001 องค์การแรงงานระหว่างประเทศได้จัดทำแนวปฏิบัติระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยเป็นแบบสมัครใจ ไม่มีภาระผูกพันทางกฎหมาย มาตรฐานหรือข้อบังคับใดๆของรัฐ รวมทั้งไม่ได้กำหนดให้ต้องมีการขอใบรับรองระบบดังกล่าว (Certification) ควรมีองค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบในเรื่อง นโยบาย การจัดการ การวางแผนและการนำไปใช้ การประเมินผล และการดำเนินการปรับปรุง

ข้อกำหนดเรื่องนโยบายและความหมาย แยกเป็น 2 ประเด็นคือ

- ประเด็นที่ 1 ลักษณะของหลักการที่ควรนำมาปฏิบัติในการจัดทำนโยบายอาชีวอนามัยและความปลอดภัยขององค์กร
- ประเด็นที่ 2 การมีส่วนร่วมของคนงาน

มุ่งเน้นให้นายจ้างแสดงภาวะผู้นำด้วยการประกาศนโยบายอาชีวอนามัยและความปลอดภัยขององค์กร เพื่อแสดงถึงวิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายในการดำเนินงาน มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของคนในองค์กรเป็นสำคัญ และต้องมีความสอดคล้องกลมกลืนกับการจัดการด้านอื่นๆ ขององค์กร และถือว่าการมีส่วนร่วมของคนงานเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อการดำเนินการ ต้องร่วมมือกันทั้งสองฝ่าย แบบทวิภาคี

ข้อกำหนดเรื่องจัดการและความหมาย 3 ประเด็นหลักๆ คือ

ประเด็นที่ 1 หน้าที่ความรับผิดชอบ สิ่งสำคัญที่จะทำให้การจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยขององค์กรมีประสิทธิภาพสูงสุดต้องมีความชัดเจนในการกำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบให้แก่สมาชิกทุกระดับขององค์กร จัดกระบวนการให้เกิดการกระจายอำนาจ

ประเด็นที่ 2 ความสามารถเฉพาะและการฝึกอบรม ความสามารถเฉพาะ หมายถึงรวมถึงความรู้ ประสบการณ์ หรือการฝึกอบรม หรือทั้ง 3 ประการรวมกัน ซึ่งนายจ้างสามารถสร้างรักษาไว้ซึ่งความสามารถเฉพาะดังกล่าวด้วยการจัดโครงการฝึกอบรมที่เหมาะสม

ประเด็นที่ 3 การจัดเอกสารระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย จะเป็นเหมือนคลังความรู้และศูนย์รวมประสบการณ์ของผู้เกี่ยวข้องที่จะนำมาใช้ประกอบการดำเนินงาน และเกิดการพัฒนาไปในทิศทางที่เหมาะสม

ข้อกำหนดเบื้องต้นการวางแผนและการนำไปปฏิบัติและความหมาย 4 ประเด็นคือ

ประเด็นที่ 1 การทบทวนเบื้องต้น จะเป็นช่วงที่บ่งบอกถึงสถานะด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยขององค์กรนั้น จุดเริ่มต้นของการเตรียม จัดทำ ปรับปรุง แก้ไข

ประเด็นที่ 2 การวางแผน การพัฒนา และนำระบบไปปฏิบัติ แผนงานจะเป็นตัวกำหนดถึงสิ่งที่ต้องดำเนินการในทุกองค์ประกอบของระบบ แผนงานจึงควรมีการอธิบายวัตถุประสงค์ กำหนดผู้รับผิดชอบ ระยะเวลาดำเนินการ โดยจัดเรียงลำดับความสำเร็จที่เหมาะสม รวมถึงเรื่องจัดหาทรัพยากรเพียงพอและเหมาะสม

ประเด็นที่ 3 วัตถุประสงค์ด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ต้องให้สอดคล้องกับนโยบาย มีความจำเพาะเจาะจงกับขนาด และลักษณะกิจกรรมขององค์กร

ประเด็นที่ 4 การป้องกันอันตราย ILO – OSH 2001 5 ประการคือ

1) มาตรการในการป้องกันและควบคุมอันตราย โดยยึดหลักการพื้นฐานในการป้องกัน ควบคุมที่แหล่งกำเนิด ทางผ่าน และตัวคนเป็นลำดับ

2) การจัดการเปลี่ยนแปลง เน้นให้มีการชี้แจงและประเมินอันตราย หรือความเสี่ยงก่อนทำการเปลี่ยนแปลง สมาชิกทุกคนในองค์กรต้องได้รับทราบถึงการจัดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวก่อนทำการเปลี่ยนแปลง

3) การป้องกัน การเตรียมพร้อม และการตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน เน้นเรื่องการจัดหาข้อมูล การสื่อสาร และการประสานงาน ทั้งภายในและภายนอกองค์กร

4) การจัดซื้อจัดหา ควรพิจารณากำหนดคุณสมบัติเฉพาะในการจัดซื้อจัดหาสินค้าซึ่งอย่างน้อยต้องเป็นไปตามข้อกำหนดด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของกฎหมายหรือมาตรฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง และต้องศึกษาข้อกำหนดหรือวิธีการใช้งานตามมาตรฐานของสินค้าก่อนการใช้งานอย่างเคร่งครัด

5) การจ้างเหมา ต้องพิจารณาคัดเลือกผู้รับเหมาที่มีแผนการจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่ควบคุมทุกพื้นที่ ปฏิบัติการและ มีมาตรฐานที่ควบคุมผู้รับเหมาอย่างเคร่งครัด

ข้อกำหนดเรื่องการประเมินผล และความหมาย 4 ประเด็นหลักๆ คือ

ประเด็นที่ 1 การตรวจติดตามและการวัดผลการปฏิบัติ

ประเด็นที่ 2 การสอบสวนการบาดเจ็บ การเจ็บป่วย โรค และอุบัติเหตุ จากการทำงาน ผลกระทบต่อการปฏิบัติงาน

ประเด็นที่ 3 การตรวจสอบ

ประเด็นที่ 4 การทบทวนจัดการ

ข้อกำหนดเรื่องดำเนินการปรับปรุงและความหมาย 2 ประเด็นหลักคือ

ประเด็นที่ 1 การป้องกันและแก้ไข

ประเด็นที่ 2 การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการพัฒนาให้ดียิ่งๆ ขึ้น

การจัดทำระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยตามมาตรฐาน ILO – OSH 2001 ในองค์กร

มีแนวทางการจัดทำดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ตามมาตรฐาน ILO – OSH 2001 รวมทั้งกฎหมายและข้อบังคับของรัฐหรือข้อกำหนดและข้อตกลงอื่นที่เกี่ยวข้องกับด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ซึ่งองค์กรมารับปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ 2 ประชุมหารือฝ่ายบริหารขององค์กร เพื่อให้เห็นพ้องต้องกันที่จะจัดทำระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน

ขั้นตอนที่ 3 กำหนดคณะบุคคลซึ่งควรมีผู้บริหารระดับสูงและและผู้แทนคนงานร่วมอยู่ด้วย เพื่อให้ทำการวางแผนในการจัดทำระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย และควบคุมดูแลให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้

ขั้นตอนที่ 4 เริ่มดำเนินการในทุกองค์ประกอบของระบบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 นโยบาย

- ประกาศนโยบายด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ซึ่งลงนามเป็นลายลักษณ์อักษรโดยนายจ้างหรือผู้บริหารระดับสูงสุดขององค์กร

นโยบายได้มาด้วยการมีส่วนร่วมของผู้แทนคนงาน และนายจ้างต้องแสดงความจริงใจสนับสนุน โดยจัดสรรเวลาและทรัพยากร

องค์ประกอบที่ 2 การจัดการ

- กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการดำเนินกิจกรรมภายใต้องค์ประกอบของระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
- ให้มีการจัดการเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และความสามารถเฉพาะด้าน เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการทำงาน
- ดำเนินการจัดทำเอกสาร คู่มือ หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในระบบอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

องค์ประกอบที่ 3 การวางแผนและการนำไปปฏิบัติ

- ดำเนินการชี้แจง และประเมินอันตรายหรือความเสี่ยง
- จัดทำแผนป้องกัน เตรียมความพร้อมสำหรับตอบโต้เหตุฉุกเฉิน และต้องจัดให้มีการฝึกซ้อมแผนดังกล่าว อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
- จัดให้มีระบบการสอบสวนสาเหตุของการบาดเจ็บ การเจ็บป่วย โรค และอุบัติเหตุจากการทำงาน และต้องกำหนดมาตรการป้องกันเพื่อมิให้เกิดเหตุซ้ำอีก
- จัดทำขั้นตอนการเฝ้าระวังสภาพแวดล้อมในการทำงาน และสุขภาพอนามัยของคนงาน

องค์ประกอบที่ 4 การประเมิน

- ทำการวัดผลการปฏิบัติงานทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยพิจารณาจาก แผนงาน เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่ตั้งไว้
- ทำการประเมินระบบการจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย โดยคณะบุคคลที่มีความสามารถจากภายในหรือภายนอกองค์กร ซึ่งเป็นอิสระจากกิจกรรมที่ตรวจสอบ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
- บันทึกและรวบรวมผลการตรวจประเมินระบบและการทบทวนการจัดการไว้ เพื่อเป็นข้อมูลในการแก้ไขปรับปรุง

องค์ประกอบที่ 5 การดำเนินการปรับปรุง

- จัดให้มีแผนงานและการดำเนินการสำหรับการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องของทุกองค์ประกอบในระบบ

ขั้นตอนที่ 5 ประชุมหารือฝ่ายบริหารขององค์กร เพื่อนำผลที่ได้จากการประเมินผลมาพิจารณาร่วมกับปัจจัยต่างๆ ของระบบการจัดการในภาพรวมขององค์กร แล้วนำมาประกอบการพิจารณาปรับนโยบาย แผนงานและเป้าหมายเพื่อประสิทธิผลของระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่จะดำเนินต่อไปอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน